

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/200/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314207260
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8314207260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci navrhovateľa: DPS financial consulting s. r. o., Mikovíniho 10, Trnava, IČO: 46 713 930, práv. zast. advoconsulting, s. r.o., Tamaškovičova 17/2742, Trnava proti odporcovi: S. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. nad Q., T. XXX/XX, o zaplatenie 323,73 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 15C/61/2015-55 z 05. 03. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (v ďalšom aj len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ sa návrhom súdu doručeným 11. 06. 2014 domáhal toho, aby súd uložil odporkyni zaplatiť mu sumu 323,73 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 74,37 eura, ročným úrokom z omeškania 5 % zo sumy 323,73 eura od 28. 09. 2013 do zaplatenia, ako aj trovy konania, pretože odporkyňa mu návrhom uplatnenú sumu dlhuje pre nedodržanie platobných podmienok za poskytnutý úver od Slovenskej sporiteľne, a. s., ako jeho právneho predchodcu, vzniknutý zo Zmluvy o kreditnej karte VISA Clasic s celkovým úverovým rámcom 10 000 Sk (331,93 eura). Peňažné prostriedky mala odporkyňa splácať minimálnou splátkou v prospech kartového účtu, ku ktorému banka vydala kreditnú kartu. Odporkyňa sa dostala do omeškania so splácaním dlhu, platobnú disciplínu nedodrжала, preto veriteľ odstúpil od Zmluvy o kreditnej karte, a to listom zo dňa 25. 08. 2010 ku dňu 31. 08. 2010. Odporkyňa bola súčasne vyzvaná na úhradu pohľadávky vo výške 413,06 eura; k zaplateniu nedošlo. Návrhom navrhovateľ uplatnil dlžnú istinu vo výške 323,73 eura, kapitalizovaný úrok z omeškania 74,37 eura vyčíslený ku dňu postúpenia pohľadávky, ako aj zákonný úrok z omeškania 5 % ročne z dlžnej istiny odo dňa nasledujúceho po postúpení pohľadávky, teda od 28. 09. 2013 do zaplatenia.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že navrhovateľ je na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE z 27. 09. 2013 právnym nástupcom Slovenskej sporiteľne, akciová spoločnosť, ako aj skutkové tvrdenia, ktoré navrhovateľ uviedol v podanom návrhu na začatie konania. Vychádzajúc z ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ex offio najprv skúmal, či nárok uplatnený v konaní nie je premlčaný. Vzhľadom na to, že z predloženého dôkazu - odstúpenia od zmluvy, ktoré posúdil ako predčasné zosplatenie úveru vyplynulo, že pohľadávka navrhovateľa - jeho právneho predchodcu sa stala splatnou 31. 08. 2010 a návrh bol podaný na súde 11. 06. 2014, po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, návrh pre premlčanie zamietol.

Súd prvého stupňa v rozhodnutí citoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. - § 2, § 3 ods. 1 a 2, Občianskeho zákonníka - § 100 ods. 1, 2, § 101, § 565, § 112, § 52 ods. 1 a 2, Obchodného zákonníka - § 497 a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa - § 5b.

Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Je potrebné ho zmeniť tak, že odvolací súd jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa navrhovateľa ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. nemá v danom prípade opodstatnenie, keďže napriek skutočnosti, že ide o spotrebiteľský vzťah medzi navrhovateľom, resp. jeho predchodcom a odporkyňou, majú byť vzhľadom na obchodnoprávnu povahu predmetného vzťahu uplatnené ustanovenia Obchodného zákonníka, a to nielen o premlčaní. Ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Obchodného zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného zákonníka, nadobudlo účinnosť dňa 13. 06. 2014. V zmysle ust. § 879p prechodných ustanovení k úpravám Občianskeho zákonníka účinným od 13. 06. 2014 ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s) a t), § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. 06. 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 13. 06. 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných od 12. 06. 2014, ak nie je ustanovené inak. Z uvedeného podľa navrhovateľa vyplýva, že ustanovenie druhej vety § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka medzi ustanovenia citované v § 879p Občianskeho zákonníka nepatrí. Jeho účinky na akékoľvek právne vzťahy preto začínajú pôsobiť až odo dňa jeho účinnosti, teda od 13. 06. 2014. Nakoľko konanie v predmetnej veci začalo 11. 06. 2014, na vzťah ktorý bol v konaní uplatnený má byť aplikovaný Obchodný zákonník a premlčacia doba štvorročná.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok v rozsahu, v akom bol napadnutý, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1 a 2 O. s. p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 16. 07. 2015 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.) a zistil, že odvolanie navrhovateľa dôvodným nebolo.

V predmetnej veci bolo nepochybné, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou vznikol zmluvný záväzkový vzťah, ktorý bol ukončený úkonom právneho predchodcu navrhovateľa z 25. 08. 2010 označeným ako Odstúpenie od zmluvy o kreditnej karte. Vzhľadom na to, že každý úkon je potrebné posúdiť podľa jeho zmyslu, správne súd prvého stupňa tento úkon posúdil ako úkon, účelom ktorého bolo vyvolať predčasnú splatnosť úveru. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil záväzkový vzťah ako záväzkový vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať občianskoprávnu úpravu premlčania vzhľadom na postavenie odporkyne ako spotrebiteľky v záväzkovom vzťahu, nároky z ktorého boli predmetom konania a zákonne postupoval pokiaľ ex offo, podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., skúmal, či nárok bol na súde uplatnený včas.

Odvolací súd sa plne stotožňuje so skutkovou a právnou argumentáciou súdu prvého stupňa a pre doplnenie k odvolacím dôvodom navrhovateľa dodáva:

Je nesporné, že medzi účastníkmi konania ide o občianskoprávny vzťah vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, pri posudzovaní obsahu ktorej platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zmyslom tejto úpravy je zabezpečiť ochranu slabšiemu účastníkovi kontraktčného procesu, ktorým je spotrebiteľ ocitajúci sa vo fakticky nerovnom postavení s dodávateľom, majúci možnosť jednostranne, formulárovými zmluvami, stanovovať zmluvné

podmienky. Právnu úpravou sa sleduje vyrovnanie tejto faktickej nerovnosti účastníkov záväzkového vzťahu.

Pri posudzovaní nárokov zo záväzkových vzťahov, jedným z ktorých je spotrebiteľ, z hľadiska včasnosti uplatnenia práva, platí úprava premlčania vyplývajúca z Občianskeho zákonníka. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 02. 2013 v konaní sp. zn. 6Co/81/2012, v ktorom je vyslovený právny názor, že aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom je treba použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2011-10 z 19. 06. 2013 na základe ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Prešove uviedol, že po preskúmaní rozsudku argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zisteníach a hodnotení skutkového stavu vecí a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 Ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľným alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.05.2014, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v citovanom znení nadobudlo účinnosť 01.05.2014, právny predpis, ktorého súčasťou je, nemá prechodné ustanovenia, to znamená, že od účinnosti sa zákonodarcom zvolená právna úprava vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8 MCdo 13/2014 z 28.05.2015).

Podľa názoru odvolacieho súdu preto, pokiaľ súd prvého stupňa pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa z toho hľadiska či bol uplatnený na súde včas, vychádzal z trojročnej premlčacej lehoty, rozhodol správne, zákonným postupom.

Len pre úplnosť, vzhľadom na podpornú argumentáciu navrhovateľa, z ktorej vyplýva, že „skracovaním“ premlčacej doby v prospech dlžníka sa zoslabuje vnímanie zodpovednosti dlžníka, čím je vlastne nabádaný k vyčkávaniu uplynutia premlčacej doby za účelom zbavenia sa svojho záväzku bez potreby protiplnenia, sa žiada uviesť, že princíp vigilantius iura scripta sunt odráža konštrukciu, podľa ktorej je mechanizmus fungovania súkromného práva vybudovaný na predpoklade iniciatívy jeho subjektov smerujúcich k realizácii svojich záujmov právne relevantným chovaním. Je preto absurdné, aby sa ktokoľvek dovoľával zásahu do svojich práv, pokiaľ si nepriaznivý dôsledok spôsobil sám svojím vlastným chovaním (z uznesenia Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11. 11. 1999, sp. zn. I. ÚS 435/99).

Správnemu rozhodnutiu súdu vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľ bol v odvolacom konaní neúspešný, z ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že nemá nárok na náhradu trov konania. Úspešná odporkyňa náhradu trov konania nežiadala, túto náhradu si v zmysle ust. § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnila, preto nebol dôvod na rozhodovanie o trovách konania, ktoré jej s odvolacím konaním mohli vzniknúť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.